

Kontekst i materija

Context and Matter

napisao
written by

Jordi Badia

fotografije photographs by

Alejo Bagué (AB); Jordi Bernadó (JB);
Hélène Binet (HB); Julio Cunill (JC);
Aitor Estevez Olaizola (EO); Adrià Goula (AG);
José Hevia (JH); Simon Menges (SM);
Pedro Pegenaute (PP); Eugeni Pons (EP);
Gabriel Ramon (GR); Pep Sau (PS);
Jordi Surroca (JS)

portret portrait

Jordi Play

MOŽE LI POSTOJATI NACIONALNA ARHITEKTURA? Čini se da je teško braniti mišljenje kako raznolikost arhitekturna koje se produciraju u jednoj zemlji, a potječu od arhitekata toliko različitih naraštaja i stilova, može imati zajednička obilježja koja bi nam omogućila da ih razlikujemo od arhitekturna koje se produciraju u ostatku svijeta. No, ako pretpostavimo da je to moguće, da se u određenim zemljopisnim zonama mogu ustanoviti određene podudarnosti, onda ćemo se složiti da je to mnogo lakše u malim zemljama. Činjenica je da uobičajeno, a da toga nismo ni svjesni, govorimo o švicarskoj arhitekturi i povezujemo taj izraz s određenim tipom arhitekture, jednostavne geometrije i brižljivo izvedenih detalja, jednako kao što govorimo i o nizozemskoj arhitekturi pa znamo da definiramo posve drugačiji karakter, izražajan i odvažan u obliku. Postoji li, dakle, katalonska arhitektura? Unatoč silnoj raznolikosti i bogatstvu stilova i utjecaja, ako promotrimo arhitektonsku produkciju posljednjih desetljeća, možemo raspoznati neke značajke koje se ponavljaju i karakteriziraju određen način rada koji je

CAN THERE BE A NATIONAL ARCHITECTURE? It seems difficult to defend the view that the variety of architectures being produced in a single country, originating from architects coming from so many diverse generations and styles, could have some common features that would enable us to differentiate them from architectures being produced in the rest of the world. However, should we assume that it is possible to identify certain similarities in specific geographical zones, then we might concur that this is much easier to achieve in smaller countries. It is true that we often, without even being aware of it, speak of Swiss architecture, and link this expression with a certain type of architecture characterised by simple geometry and carefully executed details, just as, when we refer to Dutch architecture, we know that we are defining a completely different character, expressive and bold in form. So, is there Catalan architecture? Despite the immense variety and wealth of styles and influences, if one is to take a closer look at the architectural production of the last few decades,

zajednički velikom dijelu arhitekture koja se stvara u našoj malozi zemlji, odnosno iz nje. Vjerojatno je tako zbog utjecaja škole u kojoj se obrazovala većina njezinih autora, škole koja je uvijek nastojala angažirati najistaknutije katalonske arhitekate kako bi se iskustvo toga konkretnog načina rada prirodno prenosilo s jednog naraštaja na sljedeći. Riječ je o zajedničkim vrijednostima što ih mlađi naraštaji danas teže prenijeti sljedećima. Na vrlo općenit i osoban način usudio bih se te vrijednosti sažeti na dva pojma koji se opetovano pojavljuju te određuju osobit i diferenciran način razumijevanja arhitekture: kontekst i materija.

KONTEKST U katalonskoj arhitekturi uobičajeno je osobito zanimanje za analizu mjesta na koje se smješta građevina i za pojam kontinuiteta u najširem smislu te riječi. Projekt uvijek polazi od pomne studije karakteristika mjesta na kojemu će se graditi. Geometrija lokacije, njene nevidljive linije i tokovi, u pravilu definiraju prve skice projekta. Na te prve crteže obično utječe to osobito čitanje postojećeg poretka ili pak potreba za

we can discern certain features which are being repeated and which characterize a specific type of work common to a bulk of architecture being created in our small country, by our architects. This is most likely so due to the influence of the school in which most authors have been educated, the school which has always attempted to employ the most prominent Catalan authors as mentors in order to transfer the experience of this specific method of work from one generation onto the next. These are common values that the younger generations are aspiring to pass on to the succeeding generations. Generally speaking, as well as expressing personal opinion, I would presume to summarize those values into two terms repeatedly occurring, thus defining a particular and differentiated way of understanding architecture: context and matter.

CONTEXT Catalan architecture expresses great interest in the analysis of the construction location and the notion of continuity in the widest sense of the word. A project always

▲ RCR Arquitectes,
PUIGCORBÉ arquitectes,
Javni prostor Kazalište
La Lira, Ripoll, Girona,
Španjolska, 2011.

▲ RCR Arquitectes,
PUIGCORBÉ arquitectes,
Public Space Teatro
La Lira, Ripoll, Girona,
Spain, 2011

(EP)

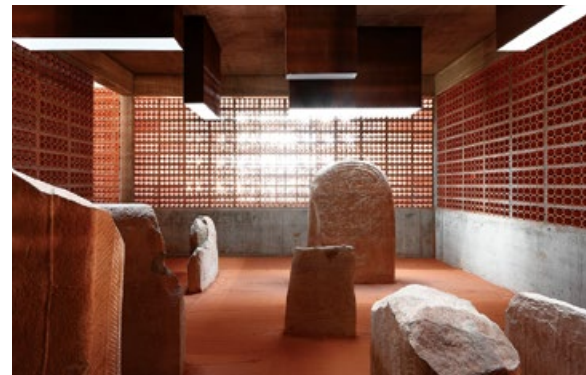

▲ RCR Arquitectes, Muzej Soulages, Rodez, Francuska, 2014.
▲ RCR Arquitectes, Soulages Museum, Rodez, France, 2014

(PS)

rad koji ovoga arhitekta pretvara u jednu od najosebujnijih osobnosti u današnjoj arhitektonskoj panorami. Njegova posljednja djela, naročito adaptacija ruševina svoda Tacó ili prostora u Túmulo de Serós, dobar su primjer tog načina rada, koji u suštini mjesta (krajolika, tradicije i povijesti) traži svoje nadahnuće.

FLORES PRATS ▼ Stvaraju arhitekturu radom velikog intenziteta, zasnovanu na lokaciji, intuiciji i gesti, oslonjenu na nacрте i brojne makete, slijedeći brazdu vrlo osobnog načina rada koju je povukao Enric Miralles. Jedan od njihovih posljednjih radova, Zgrada 111, u stanju je konstruirati ne samo fizičku arhitekturu, nego i društvenu zajednicu. Izvanredan primjer arhitekture koja je prijateljski naklonjena korisniku.

▶ Toni Girones, Arheološki muzej u Seróu, Artesa De Segre, Lleida, Španjolska, 2012.

▶ Toni Girones, Museum of Archaeology in Seró, Artesa De Segre, Lleida, Spain, 2012

(EO)

appeared, representatives of which are now in their fifties and work in already consolidated studios. Without losing touch with their roots, they suggest an architecture which is trying to distance itself from the previous generation. This architecture is more focused on essence and purification, contained in materialization, yet potent in the concept which operates on memory as another element of the project. This generation of architects, due to their age, now has the responsibility of passing the baton. Here is a possible overview of the studios.

RCR ▼ Probably the most widely acknowledged Catalan studio which transcends borders and is starting to be consolidated on the international scene. Their latest works, surprisingly mature, perfect their particular poetics, and are among the best realized by the studio. La Lira in Ripollo, an extraordinary urban project of consolidating an empty space for the purpose of constructing a covered square and bridge at the location of the old theatre, or their own work space in Fundición Barberí are indicative of a very interesting and ambitious path. The studio has recently completed various projects in France, among which the most exquisite are the artistic space La Cuisine in Negrepelisse, and Soulage Museum, probably their most successful project so far, in which their entire poetics of simplicity and essence reaches its full potential.

(AG)

▲ Flores & Prats Arquitectes, Zgrada 111, Barcelona, Španjolska, 2004.

▲ Flores & Prats Arquitectes, Building 111, Barcelona, Spain, 2004

ROLDÁN BERENGUÉ ▼ S konceptualnog gledišta vrlo su solidan studio, koji prakticira arhitekturu vrlo preciznu u pojednostima. Radovi kao što su stambena zdanja na Trgu Europa ili njihova intervencija u crkvi Svetoga Trojstva veličanstveni su primjeri spomenutog. Njihov posljednji projekt, Ekonomski kolegij u Barceloni, kompozicijom pročelja vraća dostojanstvo jednom neuređenom javnom prostoru. Primjer volje za utjecanje arhitekturom na izgradnju grada.

ALDAY JOVER ▼ Iñaki Alday trenutačno je pročelnik Odjela za arhitekturu u Virginiji, što je djelatnost koju usklađuje s aktivnošću u vlastitom studiju. Bave se arhitekturom i krajolikom u svim mjerilima, ali napose u projektima krajolika, među kojima se ističe Vodeni park izgrađen za Svjetsku izložbu u Zaragozi 2008. godine, gdje njegov poseban način rada postaje vidljiviji. Riječ je o projektima koje nastoje raditi s postojećim elementima na samome mjestu, kao što su prirodni tok kišne ili riječne vode, njive ili oranice itd., kako bi stvorili procese na pola puta između nametanja oblika i prirodnosti krajolika. U ovom trenutku, zajedno sa studijima RCR i West 8, razvijaju projekt Parka u Sagreri, čiji će nacrt formalizirati takozvanu Zelenu dijagonalu grada, jedan od najambicioznijih projekata u Barceloni. Jedan od njihovih posljednjih ostvarenih projekata, Park Aranzadi, primjer je novog, suvremenog načina razumijevanja pejzažističkog dizajna.

BAAS ▼ Najnoviji projekti studija koji vodim, a koji pripada toj dobnoj skupini, kao što je Muzej Can Framis, zdravstveni centar u Badaloni ili škola La Bòbila, dijele pojedine dodirne točke i interese s tim naraštajem. ▼ Kakva je budućnost katalonske

JORDI BADIA, Kontekst i materija

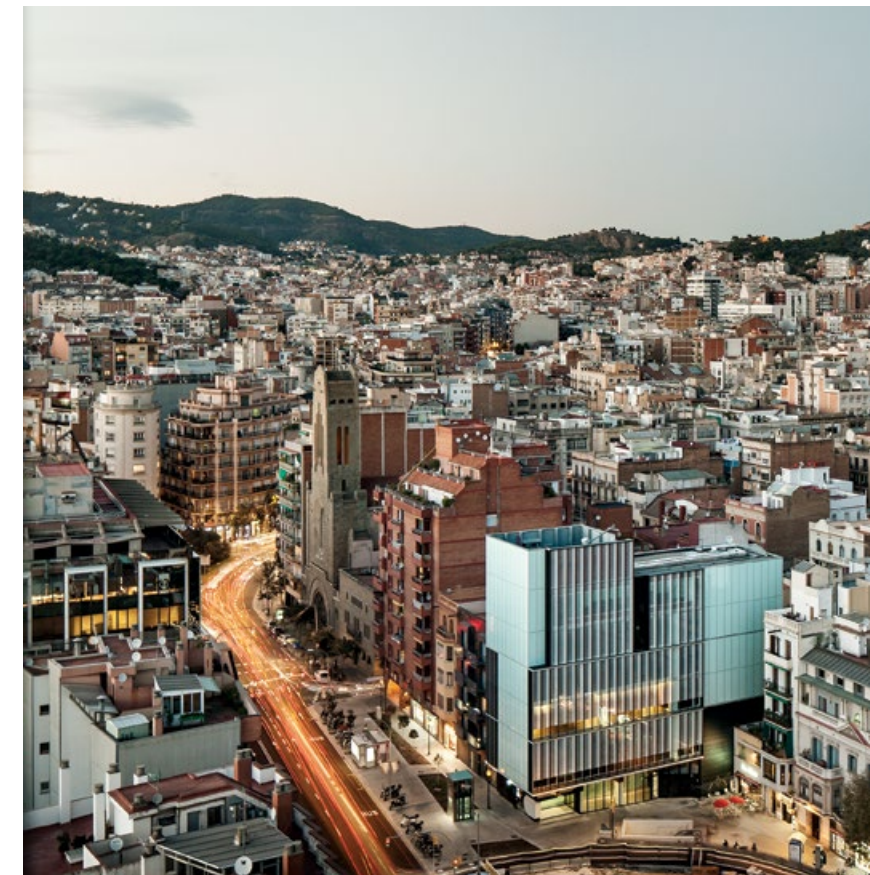
TONI GIRONÉS ▼ Architect able to create an extremely personal and recognizable work founded on the poetics of exceptionally expressive rigidity. Simple bare ceramics, rusty iron armature, unprocessed wooden logs, and earthy footpaths form spaces of great beauty leaving the atavistic impression reflecting in time. Apart from that, there is the great conceptual and project work, due to which this architect is one of the most individualistic personalities in the contemporary architectural panorama. His latest projects, particularly the adaptation of the ruinous Tacó vault, or the space at Túmulo de Serós present fine examples of this type of work, which finds inspiration in the essence of the locale (landscape, tradition and history).

FLORES PRATS ▼ Create architecture through high-intensity work, based on location, intuition and gesture, relying on blueprints and numerous models, following the line of a very personal style of work drawn by Enric Miralles. One of their latest projects, the 111 Building is able to construct not only physical architecture, but also a social community. A fascinating example of user-friendly architecture.

Roldán + Berengué, Arquitectes, Katalonski institut ekonomista, Barcelona, Španjolska, 2013.

Roldán + Berengué, Arquitectes, Catalan Institute of Economists, Barcelona, Spain, 2013

(JS)

JORDI BADIA, Context and Matter